

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра новітньої історії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана з науково-педагогічної
та навчальної роботи
« 27 » _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Історія моди ХХ – початку ХХІ ст. у соціально-
культурному контексті**

для студентів

/
спеціальність 01 Освіта/Педагогіка, 02 Культура і мистецтво, 03
Гуманітарні науки
освітній рівень 014.03 Середня освіта (Історія), 027 Музезнавство,
пам'яткознавство, 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна
справа, 032 Історія та археологія
освітня програма перший (бакалаврський)
вид дисципліни Історія України та культурна антропологія (із поглибленим
вивченням іноземних мов), Середня освіта (Історія) та інші
вибіркова

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	<u>6</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладачка: Сморжевська Оксана Олександрівна, кандидатка історичних наук, доцентка,
доцентка кафедри новітньої історії України

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. _____ « 27 » _____ 2022 р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробниця: Сморжевська Оксана Олександрівна, канд. іст. наук, доц.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри новітньої історії України
(Андрій ПИЖИК)

Протокол № 11 від « 29 » 06 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від « 26 » серпня 2021 року № 7
Голова науково-методичної комісії (Наталія ТЕРЕС)

1. Мета дисципліни – поглибити та систематизувати знання студентів з історії моди ХХ – початку ХХІ ст. крізь призму соціокультурних змін, акцентувати увагу на знакових соціокультурних подіях, фактах та процесах, що знайшли своє відображення в модних тенденціях різних років, і навпаки – коли мода впливали на соціокультурні зміни.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

Знати основні тенденції історико-культурного розвитку ХХ – початку ХХІ ст.

Вміти самостійно поглиблювати свої знання шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних технічних засобів; орієнтуватися в тенденціях історико-культурного розвитку ХХ – початку ХХІ ст.

3. Анотація навчальної дисципліни:

У всі часи мода була примхою привілейованих класів. Вже на порозі ХХ ст. мода (в різних сферах) виходить на широкий загаль, стає своєрідним політичним, соціальним, культурним, національним маніфестом. Карколомні події ХХ ст. (війни, революції) суттєво вплинули на модні тенденції, що знайшло своє відображення в одязі, дизайні, інтер'єрі, та навіть звичних нам повсякденних речах. Наприклад, 1960-ті рр. – це час появи багатьох субкультур, насамперед молодіжних, що також відображало серйозні суспільні та соціальні зміни. Актуальності набувають синтетичні матеріали, що особливо вже помітно в 1970-х рр. Лозунгом 1990-х рр. став вислів «Будь самим собою». Моду цього десятиліття диктували зірки шоу-бізнесу та супер-моделі. Чимало трендів «нульових» були породжені глобалізацією, зростанням «швидкої моди» та впливом знаменитостей як «ікон стилю».

4. Завдання (навчальні цілі) - формувати здатність та вміння практично застосовувати теоретичні знання шляхом створення конкурентоспроможного «культурного продукту» для широкого загалу; застосовувати набуті знання для популяризації історії моди як важливої складової соціокультурного розвитку ХХ – початку ХХІ ст.

5. Результати навчання за дисципліною.

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати історію моди ХХ – початку ХХІ ст. як складову соціокультурного розвитку суспільства.	Лекція	Підсумкова контрольна робота (залік)	5%
1.2	Знати роль моди в суспільних та соціальних трансформація та тенденціях.	Лекція	Підсумкова контрольна робота (залік)	5%
1.3	Знати найважливіші факти розвитку моди ХХ – початку ХХІ ст.	Лекція Самостійна робота	Підсумкова контрольна робота (залік)	10%
2.1	Вміти формулювати власну точку зору на роль вивчення моди та її впливу на соціокультурні процеси, а також як відображення цих процесів.	Лекція Самостійна робота	Кейс-завдання	10%
2.2	Вміти визначати модні тенденції та впливи різних культурних традицій на розвиток моди.	Лекція Самостійна робота	Кейс-завдання	20%
2.3	Знати специфіку історико-культурного розвитку України ХХ – початку ХХІ ст. Орієнтується в різноманітті культурних впливів в умовах глобалізації	Лекція Самостійна робота	Письмова доповідь	15%
2.4	Вміти використовувати сучасні технології у вивченні історії моди ХХ- початку ХХІ ст.	Лекція Самостійна робота	Кейс-завдання	10%
2.5	Вміти провести аналіз-інтерпретацію модних напрямків та тенденцій, створювати «культурно-модні бренди» та презентувати їх для цільової аудиторії.	Лекція Самостійна робота	Кейс-завдання	10%
2.6	Вміти формувати відео-, аудіо- та текстові розробки задля зацікавлення широкою аудиторії окресленою тематикою.	Лекція Самостійна робота	Кейс-завдання	10%
4.1	Знати основи медіаграмотності та вміти використовувати можливості медіа і комунікацій в процесі популяризації «культурно-модного продукту».	Лекція Самостійна робота	Письмова доповідь	5%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання.

Вибіркова дисципліна з переліку.

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Письмова доповідь: РН2.3, РН4.1 - 20 балів/12 балів.

2. Кейс-завдання: РН2.1, РН 2.2, РН 2.4, РН2.5, РН2.6 — 60 балів/36 балів.

3. Підсумкова контрольна робота: РН1.1, РН1.2, РН1.3 - 20 балів/12 балів.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – залік.

Обов'язковою умовою для отримання заліку є написання студентом/кою підсумкової контрольної роботи і виконання творчого завдання (кейс-завдання).

- Студент/ка, які не набрали 60 балів за результатами семестрового оцінювання, не склали залік і у відомість проставляється оцінка «не зараховано».

Для складання заліку під час перескладання, яке призначається відповідно до затвердженого деканатом графіку, студент/ка має відпрацювати викладачу/ці ті види семестрового оцінювання, на яких не набрали мінімальної кількості балів (контрольна робота, експрес-опитування, кейс-завдання). У разі якщо студент/ка не склали залік під час перескладання викладачу/ці, відбувається перескладання комісії. Для перескладання на комісії студенту/ці пропонується перелік запитань та завдань, які мають перевірити всі результати навчання за даною дисципліною.

7.2 Організація оцінювання:

Оцінювання студентів відбувається впродовж семестру.

Загальна сума балів – 100 балів

Самостійна робота Доповідь	Самостійна робота Кейс-завдання	Підсумкова контрольна робота / Залік
20 балів (максимум)	60 балів (максимум)	20 балів (максимум)
12 балів (мінімум)	36 балів (мінімум)	12 балів (мінімум)

Кейс-завдання: це представлення результатів самостійної роботи студента з опрацювання обраної чи запропонованої теми. Мета кейс-завдання – втілення студентами власного бачення впливу моди ХХ-ХХІ ст. на соціокультурний розвиток суспільства.

Орієнтовні теми для кейс-завдання:

Кейс № 1.

Часопис «Нова хата: журнал для плекання домашньої культури» (видання кооперативу «Українське народне мистецтво»): найпопулярніше видання Галичини.

Кейс № 2.

«Радянська жінка» - журнал для радянських жінок: між ідеологією та повсякденням.

Постановка завдання: проаналізувати контент журналу на предмет історії моди; основних тенденцій тематики публікацій.

Опис рішення:

- створення команди для виконання завдання;
- розподіл обов'язків в команді;
- форма подачі результатів дослідження (диспут, презентація, індивідуальні есе тощо);
- труднощі, що виникли в ході підготовки завдання;
- чим привабив даний кейс?
- пропозиції щодо реалізації результатів кейс-завдання.

Матеріали, що стануть у нагоді при підготовці кейс-завдання:

1. «Нова хата», або журнал для інтелігентного жіноцтва / Фотографії Старого Львова. <https://photo-lviv.in.ua/nova-hata-abo-zhurnal-dlya-inteligentnogo-zhinocztva/>
2. Музичка М. Образ ідеальної домогосподарки в СРСР. – Режим доступу : <http://www.istpravda.com.ua/research/4d3340f6bad25/>
3. М'якоход Л.О. Образ жінки періоду хрущовської «відлиги» на сторінках журналу «Радянська жінка» // Наука. Релігія. Суспільство. 2011. № 2. С. 83-87.
4. Нова хата / Культура України. Електронна бібліотека. <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=9245>
5. Пода О.Ю. Героїня часу в журналі «Радянська жінка» 50-х рр. ХХ ст.: гендерні елементи в тематичному полі біографії. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
6. Радянська жінка / Читиво. Електронна бібліотека. https://chtyvo.org.ua/authors/Radianska_zhinka/
7. Тищенко Ю.А. Журнал «Радянська жінка» як джерело до вивчення державної політики в сфері охорони дитинства в УРСР (1965-1985 рр.) // Молодий вчений. 2016. № 9(36), с. 176-182.

Студент/ка може запропонувати власну тему кейс-завдання, пов'язану з тематикою курсу.

Вимоги до кейс-завдання:

- логічна подача матеріалів, які розкривають тему;
- самостійність у викладі матеріалу;
- широке використання візуальних матеріалів, максимальна інформативність тексту;
- визначений термін виконання – до 15 квітня;
- тайм-менеджемент;
- вміння працювати в команді;
- надсилати на електронну адресу oksana.smor@gmail.com

Оцінювання кейс-завдання	Бали
Втілення мети кейс-завдання	5 балів
Виклад основного матеріалу, логічно структурована інформація	45 балів
Зміст і відповідність темі текстової інформації та візуальних матеріалів	5 бали
Візуальна привабливість кейс-завдання	5 бал

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за виконання кейс-завдання – 60 балів.

Самостійна робота: опрацювання певних аспектів тематики курсу та представлення їх у формі письмової **доповіді**, яка надсилається до 10 квітня включно на електронну адресу: oksana.smor@gmail.com .

Доповідь: 300-500 слів, вказати джерела інформації.

Критерії оцінювання доповіді:

1. Розуміння завдання:

- у доповіді продемонстровано точне розуміння завдання - 4
- зібрана інформація не аналізується і не оцінюється автором - 2.

2. Повнота розкриття теми:

–повно -10

-частково - 6

-не розкрита -1

3. Логіка викладення інформації:

- доповідь логічно структурована - 6

-доповідь частково структурована - 4

- доповідь сумбурна - 1

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за виконання письмової доповіді – 20 балів.

ПІДСУМКОВА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

По завершенні вивчення дисципліни студенти пишуть підсумкову контрольну роботу. Участь всіх студентів в контрольному заході обов'язкова. Контрольна робота проводиться у письмовій тестовій формі і виконується на останній лекції. На підсумкову контрольну роботу виноситься перевірка розуміння студентами змісту і втілення ключових термінів та ідей історії моди ХХ - початку ХХІ ст. у соціально-культурному контексті, а також представників модної індустрії, які знаково вплинули на модні тенденції означеного періоду.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати за підсумкову контрольну роботу - 20 балів.

Студент, який з поважної причини пропустив контрольну роботу, має надати відповідний документ і викладачі за погодженням з деканатом призначає нову дату її проведення.

Критерії оцінювання контрольної роботи у тестовій формі: 20 запитань

а) вірна відповідь на одне запитання – 1 бал;

б) невірна відповідь, відсутність відповіді – 0 балів.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано	60-100
Не зараховано	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і самостійної роботи.

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин	
		лекції	самостійна робота
1	Вступ. Глосарій курсу. Тема 1. Мода як історико-культурне явище. Дефініції стилів.	2	4
2	Тема 2. Індустрія розкошів: формування, генеза, трансформація.	2	4
3	Тема 3. Масова культура в процесі розвитку модних тенденцій.	2	4
4	Тема 4. Мода та її зв'язок з технологічно-промисловим розвитком суспільства.	2	4
5	Тема 5. Молодіжна мода: бунт, протест, субкультурність.	2	4
6	Тема 6. «Спортивна» мода: від аристократизму до екологізму та політичних заяв.	2	4
7	Тема 7. Мода і фемінізм.	2	
8	Тема 8. Етно-мода: від бабусиної скрині до модних подумів.	2	4
9.	Тема 9. «Модні» імена.	4	4
10.	Тема 10. Мода в СРСР: ідеологія, дефіцит, креативність по-радянськи.	4	4
11.	Тема 11. Мода і релігія.	2	4
12.	Тема 12. Професійна мода: функціональність, корпоративна естетика, тренди.	2	4
	Кейс-завдання	2	16
	ВСЬОГО	30	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 30 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендована література та джерела:

Основна:

1. Колосніченко, М. В.; Чупріна, Н. В. Ретроспективність як проектна практика формування актуальних образів у системі моди XXI століття, 2019. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/42/simple-search?filterquery=%D0%A7%D1%83%D0%BF%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0%2C+%D0%9D.+%D0%92.&filtername=author&filtertype>equals>

2. Тканко З. Burda, гіпі, стилиаги: радянська мода в Україні // Локальна історія, 2021, 8 квітня. URL: <https://localhistory.org.ua/texts/statti/burda-gipi-stiliagi-radianska-moda-v-ukrayini/>

3. Тканко З. Концептуалізм у сучасній моді: теорія і практика проектування // Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2012. Вип. 23. С. 26-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnam_2012_23_6

4. Тканко З. Мода в Україні ХХ століття: монографія. - Львів: Артос, 2015. 236 с.

5. Чупріна Н.В. Етнодизайн та його реалізація в сучасному проектуванні костюма та індустрії моди // Технології та дизайн. 2016. №3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2016_3_13

6. Чупріна, Н. В.; Давиденко, І. В.; Кудрявцева, Н. І.; Данилюк, О. В. Проектно-образні характеристики костюма епохи "Дикого Заходу" та його вплив на сучасні модні тенденції, 2020. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/42/simple-search?filterquery=%D0%A7%D1%83%D0%BF%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0%2C+%D0%9D.+%D0%92.&filtername=author&filtertype>equals>

7. Шевнюк О.Л. Історія костюма: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 375 с.

8. Янковська Д. Східні впливи в сучасній моді (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) // Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2013. Вип. 24. С. 222-231.

Додаткова:

1. Глушко Ю.С. Основні тенденції розвитку моди радянської України 20-30-х рр. ХХ ст. // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету, 2016. Вип. 45. Том 1. С. 207-211.

2. Гоцалюк А.А. Соціально-філософський вимір українського одягу. / А.А. Гоцалюк// Мультиверсум. Філософський альманах. 2014. Випуск 6–7. С. 134–135.

3. Корнієнко О. В пошуках радянської моди: закордонні відрядження до країн – «законодавиць моди» у 1950-1960-х рр. // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки», 2016. Том 22. С. 49-56.

4. Мельник М. Т. Особливості використання елементів традиційного українського костюма при створенні фешн-колекцій. URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Pkl/2011_27/27.pdf

5. Пашкевич К., Овчарик В. Особливості використання етноджерел в дизайні колекцій сучасного одягу // Теорія і практика дизайну. Технічна естетика, 2018. Вип. 15. С. 109-123.

6. ХХ століття. Історія сукні та не тільки / Етнохата. URL: <https://etnoxata.com.ua/statti/moda-ta-stil/hh-stolittja-istorija-sukni-ta-ne-tilki/>

7. Як фемінізм перейшов з плакатів феміністок до наших гардеробних? URL: <https://elle.ua/moda/fashion-blog/yak-femnzm-pereyshov-z-plakatv-aktivstok-do-nashih-garderobnih/>

10. Додаткові ресурси:

1. «З історії української моди ХХ століття», або модні таємниці від Зеновії Тканко (відео) / Фотографії Старого Львова, 2017. URL: <https://photo-lviv.in.ua/z-istoriji-ukrajinskoji-mody-hh-stolittya-abo-modni-tajemnytsi-vid-zenoviji-tkanko-video/>

2. Кафедра новітньої історії України URL: <http://novitukr.history.knu.ua/>